

საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6^ბ, ტელ: 2-72-72-00, 2-72-72-20 ფაქსი: 2-72-72-37,

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 12

„04“ „07“ 2011წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – დაბა მესტიაში ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა და მაგისტრალური საკანალიზაციო კოლექტორის განთავსება
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – დაბა მესტია
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 14.06.2011წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – საკონსულტაციო ფირმა „ეკოქს კონსალტინგი“ საქართველოს ფილიალი

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებები

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“-ს მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია „დაბა მესტიაში ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა და მაგისტრალური საკანალიზაციო კოლექტორის განთავსების“ საპროექტო დოკუმენტაცია. მესტიის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა და მაგისტრალური საკანალიზაციო გამწმენდი ნაგებობის განთავსების პროექტი ხორციელდება ურბანული მომსახურების განვითარების საინვესტიციო პროგრამის ფარგლებში და მიზნად ისახავს შერჩეულ ურბანულ ტერიტორიებზე სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ოპტიმიზირებას წყალარინების მომსახურების გაუმჯობესების გზით.

წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად საქმიანობის მიზანია ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა და მაგისტრალური საკანალიზაციო კოლექტორის მშენებლობა.

გამწმენდი ნაგებობა დაპროექტებულია DWA (გერმანიის წყლის ასოციაცია) სტანდარტების შესაბამისად, რომელიც ითვალისწინებს აქტიური ლამის მეთოდის გამოყენებას გახანგრძლივებულ აერაციასთან ერთად. გახანგრძლივებული აერაციის პროცესი გულისხმობს აერაციის აუზების ისეთი ზომებით დაპროექტებას, რომ ლამის სტაბილიზირებისთვის რაიმე დამატებითი ტექნოლოგიური საფეხური საჭირო აღარ არის, რაც ძალზე ამარტივებს გაწმენდის პროცესს და აადვილებს მის მართვას. აღნიშნული მეთოდი გამოიყენება დასახლებული პუნქტებისთვის, სადაც მოსახლეობის რაოდენობა 30 000-მდეა. დღეისათვის მესტიის მოსახლეობა 2855 კაცს შეადგენს.

გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობის დაწყება გათვალისწინებულია 2011 წლის ივნისიდან, რომელიც დამთავრდება 2012 წლის ბოლოსთვის. გამწმენდი ნაგებობა დაახლოებით 7800 მოსახლეს მოემსახურება

ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობა, წარმადობით 1000 მ³/დღ. განთავსდება მესტიის სამხრეთით მდ. მესტიაჭაღას მარცხენა მხარეს 3 კმ ფართობის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე. გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისთვის ტერიტორია შერჩეულია საქმიანობის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების მომზადების პროცესში. მშენებლობისთვის გათვალისწინებული ტერიტორია მდებარეობს 100 მეტრის დაშორებით დასახლებული უბნიდან. გამწმენდი ნაგებობის განთავსებისთვის შერჩეული ტერიტორია ეერ აკმაყოფილებს აზიის განვითარების ბანკის კრიტერიუმებს მანძილების თვალსაზრისით, რადგან აბბ მიერ შემუშავებული „გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და განხილვის ჩარჩო-დოკუმენტი“-ს თანახმად მანძილი, გამწმენდი ნაგებობიდან დასახლებულ უბნებამდე და კულტურულ და ტურისტულ ობიექტებამდე არ უნდა იყოს 500 მეტრზე ნაკლები. ამასთან, წარმოდგენილ დოკუმენტში განხილული გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ალტერნატიული ვარიანტების თანახმად ობიექტის განთავსებისთვის სხვა

პრაქტიკული აღტერნატივა არ არსებობს. შერჩეული ადგილმდებარეობა მისაღებია, ხუნის გაერცვლების თავიდან აცილებისთვის საჭირო ზომების მიღების პირობით.

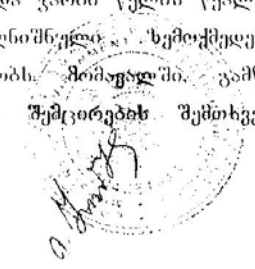
ნამდინარე წყალი გაივლის გაწმენდის შემდეგ საფეხურებს: გიხიხის ფილტრს, აერაციული ქვიშის დამტვრე კამერებს, აერაციის აუზებს, დამყვან საღებავ აუზებს, ჩ.წ. ნაღებების შეხაროებულ აუზს და ჩ. წ. ნაღებების გაშრობას (გაუწვლოვნება). ნამდინარე წყლების გაწმენდისათვის გამოყენებული იქნება ბიოლოგიური გაწმენდის მეთოდი გაწმენდილი წყალი ნაშეკბული იქნება მდ. მესტიატალაში.

მაგისტრალური ხაკანალიზაციო კოლექტორი, (ხიგრძე \approx 50 მ. დიამეტრი – DN 400) ნაიდება გამწმენდ ნაგებობაზე მისახდელი გზის გასწვრივ \approx 2.2 მეტრის ხიღრძეზე. 2020 წლისთვის კოლექტორის საშუალო დღეღამური წარმადობა უნდა შეადგენდეს 1585 მ³/დღ. ხიღო მაქსიმალური საათური წარმადობა - 99 მ³/სთ.

წარმოდგენილ დოკუმენტში მოცემულია საქმიანობის განხორციელების შედეგად ფიზიკურ და ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედებები. მოცემულია გარემოს ფონური მდღომარეობა, დადგენილია მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში მისალოდნელი ზემოქმედებები და განხილულია შესაბამისი შეპარბიღებელი დონისიღებანი.

მშენებლობის ეტაპის გარემოზე ზემოქმედებებიდან აღხანიშნავია ნიადაგის დაბინძურება (რომელიც გამოწვეული იქნება მაგისტრალური კოლექტორის და გამწმენდი ნაგებობის მიწის სამუშაოებით და სამშენებლო ბანაკების მოწობით), გრუნტის წყლების დაბინძურება (სამშენებლო ბანაკების ტერიტორიიდან ტრანსპორტისა და სამშენებლო ტექნიკის ტექნიკური მომსახურებისა და ხაწვავ-ხაცხები მისაღების არასწორი შენახვისა და გადატანის შედეგად, აგრეთვე სამშენებლო სამუშაოების წარმოებითა და დაუშთაგრებელი სამშენებლო სამუშაოებით), ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუარესება (სამშენებლო სამუშაოების შედეგად მტერის წარმოქმნისას და სამშენებლო ტექნიკიდან ემისიებთან). საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის ზომებიდან გამომდინარე და იმის გათვალისწინებით, რომ შერჩეული უბანი უკვე არის მოქცეული ანთროპოგენული ზემოქმედების ქვეშ, ფლორასა და ფაუნაზე ზემოქმედებები (სამუშაო უბნების გაწმენდითა და სამშენებლო ბანაკის მოწობით), იქნება უმნიშვნელო. დროებითი ზემოქმედების ქვეშ მოექცევა 3 ჰა-მღე ფართობი. ექსპლუატაციის პერიოდის გარემოზე ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებული იქნება გამწმენდი ნაგებობიდან ხუნის გაერცვლებასთან. გაფრქვევის წყაროა გამწმენდი ნაგებობის წყალმიღები, ფიღტრები და აერაციული ქვიშადამტვრე კამერები.

ექსპლუატაციის პერიოდის გარემოზე ზემოქმედების ერთ-ერთი სახეა ხმაური, რომლის გამომწვევი წყაროებია კომპრესორები, ტუმბოები და ჰარბი წყლის წყალხაშუ ჯებირები. დოკუმენტის თანახმად დღეისათვის აღნიშნულია ზემოქმედების შეპარბიღებელი დონისიღებების საჭიროება არ არსებობს. მონაუგაში, გამწმენდ ნაგებობასა და დასახლებულ უბანს შორის მანდიღის შემცირების შემთხვევაში,

შეძარბილებული ზომების სახით შესაძლებელია მოხდეს ფილტრებისა და აერაციის კამერების გადახურვა. გამოსული ჰაერი შეიძლება გაიწმინდოს გამონაბოლქვის გამწმენდი მოწყობილობით (კომპოზიციური/ კარტრიჯებიანი ფილტრით).

გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოქმნილი ნარჩენების (გისიხებიანი ფილტრიდან და ქვიშაძაბკური კამერიდან შეგროვებული შემჭიდროვებული ნარჩენები, ქვიშა და ხრეში ქვიშაძაბკური კამერიდან, შემჭიდროვებული და გაუწვლადი ნაღებები სადექარი ავსიდან) განთავსება გათვალისწინებულია ნარჩენების გატანის ობიექტზე.

მაგისტრალური კოლექტორის ექსპლუატაციის პერიოდში შემოქმედება დააკავშირებული იქნება კოლექტორის ტექნიკურ გამართულობასთან.

წარმოდგენილ დოკუმენტში მოცემულია კონტრაქტორის ვალდებულებები სამშენებლო ბანაკების მოწყობისა და ფუნქციონირების შედეგად გარემოზე შემოქმედების მინიმუმაციის უზრუნველსაყოფად.

ეკოლოგიური ექსპერტის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი შენიშვნები პირობების სახით ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“-ს ხელმძღვანელობაში:

1. გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის აღებიდან 2 თვის ვადაში შეიმუშაოს და გარემოს დაცვის სამინისტროში წარმოადგინოს ინფორმაცია: გარემოს არსებული მდგომარეობის მონაცემები; სამშენებლო ბანაკის და საქანი ტუმბოების პარამეტრები; ტექნოლოგიური ნარჩენების დროებითი განთავსების კონკრეტული ადგილი.
2. ახის განვითარების ბანკის (აბზ) მიერ შემუშავებული „გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და განხილვის ჩარჩო-დოკუმენტი“-ს მოთხოვნებიდან გამომდინარე (კრიტერიუმების დაკმაყოფილების მიზნით) გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობის ასევე ექსპლუატაციის პერიოდში გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიის ეროსიული პროცესებისაგან დაცვის მიზნით უზრუნველყოს მდინარის ნაპირის ($\approx 100-130$ მ). განსაზღვრულად საჭირო საინჟინრო დაცვის ნაგებობების (დამბები, გაბიონები, ნაკადმომართველი და ნაპირდამცავი) დაპროექტება და მშენებლობა;
3. ახის განვითარების ბანკის (აბზ) მიერ შემუშავებული „გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და განხილვის ჩარჩო-დოკუმენტი“-ს და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების პირობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე (კრიტერიუმების დაკმაყოფილების მიზნით) გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციაში შესვლამდე ხმაურისა და ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების შემცირების მიზნით უზრუნველყოს ხმაურისა და ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების წყაროების (ფილტრებისა და აერაციის კამერების) გადახურვა და გამოსული ჰაერის გაწმენდა.
4. უზრუნველყოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის კონკრეტული გეგმის დამუშავება.
5. უზრუნველყოს წარმოდგენილი დოკუმენტით გათვალისწინებული შემარბილებელი ღონისძიებებითა და გამწმენდი ნაგებობის გარემოსდაცვითი მართვის გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება;
6. მშენებელი კონტრაქტორი ვალდებულია მაგისტრალური საკანალიზაციო კოლექტორისა და გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისთვის საჭირო ინერტული მასალების აღება განახორციელოს ლიცენზირებული კარიერებიდან;
7. უზრუნველყოს გარემოს დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებული „ნამდინარე წყლებთან ერთად მდ. მესტიაჭალაში ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღერულად დასაშვები ნაშვების (ზ.დ.წ.) ნორმების“ დაცვა და აღნიშნული ნორმების შესრულება განახორციელოს შეთანხმებული დოკუმენტით გათვალისწინებულ ვადაში.
8. წყლის ხარისხის მონიტორინგის ჩატარების დროს უზრუნველყოს: გამწმენდ ნაგებობაზე შემავალი და გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ხინჯების აღება; მდ. მესტიაჭალას წყლის ხინჯების აღება ჩამდინარე წყლების ნაშვების წერტილიდან 100 მ-ის ქვემოთ; წყლის ხარისხის მონიტორინგის ჩატარების დროს დამატებით განსახილველად E.coli და ზედაპირულად აქტიური ნივთიერებები.
9. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს დეტალური კვლევა წარმოდგენილ ტერიტორიაზე გავრცელებული მცენარეთა და ცხოველთა სახეობების (მათ შორის წყლის ბიომრავალფეროვნების), მათი მდგომარეობისა და მოსალოდნელი საფრთხეების შესახებ. საჭიროების შემთხვევაში განისაზღვროს სპეციფიკური შემარბილებელი ღონისძიებები.
10. მშენებლობის პერიოდში უზრუნველყოს ბიომრავალფეროვნებაზე ზეგავლენის მონიტორინგის წარმოება (განსაკუთრებით კი საქართველოს წითელი ნუსხის სახეობებთან მიმართებით), რათა საჭიროების შემთხვევაში განსაზღვრული იქნას დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებები.
11. “წითელ ნუსხაში” შეტანილ მცენარეებზე, ან მათ ნაწილებზე შესაძლო ზემოქმედების (ჭრა, დაზიანება და სხვა) აუცილებლობის შემთხვევაში ქმედებები უნდა განხორციელდეს “საქართველოს წითელი ნუსხისა” და “წითელი წიგნის” შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად.

IV. დასკვნა

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“-ს მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „დაბა მესტიაში ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა და მაგისტრალური საკანალიზაციო კოლექტორის განთავსების“ სანებართვო დოკუმენტაციის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობებით.

ეკოლოგიური ექსპერტიზისა და
ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსი

ნიკოლოზ ჭახნაკია
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

